

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE OSTROV 2009 – 2013

OBSAH

Úvod

1. Východisková situácia poskytovania sociálnych služieb

1.1. Právny rámec poskytovania sociálnych služieb

1.2. Analýza sociologických a demografických údajov

1.2.1. Obyvateľstvo

1.2.2. Školstvo

1.2.3. Služby

1.2.4. Nezamestnanosť

1.2.5. Sociálne znevýhodnené skupiny

1.3. Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb

1.4. Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb

1.5. SWOT analýza v sociálnej oblasti

2. Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb

2.1. Rozvoj ambulantných a pobytových sociálnych služieb

2.2. Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb

2.3. Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Záver

Úvod

Vývoj spoločnosti zavádza do praxe nové pojmy, nové technológie, nové prístupy. Celá spoločnosť prechádza vývojovým procesom, ktorý si vyžaduje pulz doby. V tejto súvislosti sa do praxe zavádza aj pojem „komunitné plánovanie“, hoci jeho obsah rozhodne nie je novinkou.

Zmyslom komunitného plánovania najmä v obciach je aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným, koordinovaným postupom. Výsledkom komunitného plánovania by mala byť odpoveď na otázky typu:

- Aké sociálne služby treba vytvoriť?
- Aké sociálne skupiny potrebujú zvýšenú starostlivosť?
- Aké má obec ľudské, materiálne a finančné zdroje na poskytovanie sociálnych služieb?

Cieľom komunitného plánovania je najmä posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín.

1. Východisková situácia poskytovania sociálnych služieb

1.1. Právny rámec poskytovania sociálnych služieb

V roku 2008 pristúpilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR k zásadnej zmene pri poskytovaní sociálnych služieb v Slovenskej republike. Prijatím zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2009 sa stanovili nové postupy a formy poskytovania sociálnych služieb. V zákone o sociálnych službách sú podrobne upravené povinnosti poskytovateľa sociálnej služby. Ide napríklad o povinnosť poskytovateľa sociálnych služieb vypracovať a dodržiavať procedurálne, personálne a prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb tzv. štandardy kvality.

Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do 5 skupín v závislosti od povahy nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené:

1. sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb (nocľaháreň, útulok, domov na pol ceste, nízkoprahové denné centrum, zariadenie núdzového bývania),
2. sociálne služby na podporu rodiny s deťmi (pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života, zariadenie dočasnej starostlivosti o deti, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu),
3. sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku (zariadenie podporovaného bývania, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie, denný stacionár, opatrovateľská služba, prepravná služba, sprievodcovská a predčitateľská služba, tlmočnická služba, sprostredkovanie osobnej asistencie, požičiavanie pomôcok),
4. sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií (monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií),
5. podporné služby (odľahčovacia služba, pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností, denné centrum, integračné centrum, jedáleň, práčovňa, stredisko osobnej hygieny).

Štát priamo v § 83, odsek 2 zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách ukladá obci vypracovanie a schválenie komunitného plánu sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadní miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných na území obce a určí personálne, finančné, prevádzkové a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

MPSVR SR v júni 2009 vydalo Národné priority rozvoja sociálnych služieb ako záväzný dokument, vypracovaný v súlade so zákonom slúžiaci ako nástroj štátnej politiky rozvoja sociálnych služieb a taktiež systémovým vyjadrením záujmov, úloh a podporných opatrení vlády SR v tejto oblasti. Národné priority rozvoja sociálnych služieb sú odzrkadlením reálnej situácie poskytovania sociálnych služieb v SR (najmä ich nedostupnosť, nedostatočné materiálne technické zabezpečenie, personálne podmienky poskytovania sociálnych služieb) a vychádzajú z potrieb identifikovaných v rámci SR a zároveň z priorít Európskeho spoločenstva (dostupnosť, prístupnosť sociálnych služieb, ich finančná udržateľnosť).

Jedným z prierezových princípov národných priorít je deinštitucionalizácia sociálnych služieb a postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb a prevádzkovanie

zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu) a podpora poskytovania terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom. Rozvoj sociálnych služieb je jedným z predpokladov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, a preto je nevyhnutné, aby obec zohľadňovala rozvoj sociálnych služieb v súlade so stanovenými národnými prioritami.

1.2. Analýza sociologických a demografických údajov

PHSR obce Ostrov deklaruje *víziu obce* takto:

„ Ostrov – vidiecke osídlenie v čistom prírodnom prostredí so základným sortimentom miestnych služieb pre obyvateľstvo i návštevníkov obce, s dostupnými zdravotnými i sociálnymi službami pre obyvateľov a komplexom služieb cestovného ruchu, kultúry, vzdelávania a športu pre návštevníkov obce v blízkom centre mikroregiónu s kúpeľnou tradíciou.“

Poloha obce:

Obec Ostrov leží v centrálnej časti Západného Slovenska, na strednom Považí v stredo - východnej časti Trnavského samosprávneho kraja v okrese Piešťany, 6 km na západ od okresného mesta Piešťany. Leží v pravostrannej širšej nive Váhu, v jej nížinnej časti, ktorá vyplňa severný výbežok Podunajskej nížiny ohraničený k sebe sa zbiehajúcimi pohoriami – od západu Malými Karpatmi a od východu Považským Inovcom. Je križovatkou troch historicky významných miest: Piešťany – Vrbové – Nové Mesto nad Váhom.

Vznik obce:

Prvá písomná zmienka o obci Ostrov je z roku 1113 v Zoborskej listine, kde sa obec uvádza pod názvom Stro a nachádzala sa na hranici konfinia - bola vnútornou obrannou hranicou územia Slovanov. V roku 1264 vystupuje Ostrov pod názvom Vztrov a v listine z roku 1335 ao possessio Oztro.

Názov obce:

Z geografického hľadiska sa Ostrov začiatkom 12. storočia nachádzal na hranici konfinia – územia medzi štátnou hranicou a medzi vnútornou obrannou hranicou. Strážcami uhorskej hranice boli Pečenehovia a Sikulovia, usadený v oblasti Dudváhu od príchodu Maďarov do Podunajska. So strážnou službou konanou v týchto miestach môže súvisieť aj názov obce Ostrov. Pravdepodobne sa jednalo o obranné zariadenie vybudované na vode – ostrove.

Erb obce:

Erb obce symbolizuje Ostrov a aj miestnu časť Malé Orvište. Na erbe je v modrom štíte na ľavom kolene kľáčiaci vpravo otočený kráľ v striebornom brnení so zlatou korunou na hlave, za pásom so zlatým mečom, vpravo striebro odetá zlatým prstencom nimbovaná Panna Mária, pred sebou s Ježiškom rovnakých tinktúr.

Vlajka obce:

Pozostáva z ôsmich pozdĺžnych pruhov vo farbách bielej, modrej, bielej, modrej, žltej, modrej, bielej a modrej. Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Obecná pečat':

Je dokladom právnej sily obce. Na písomnostiach sa zachovali dva varianty odtlačkov pečatí. Na listine z roku 1678 sa nachádza odtlačok pečate o priemere 30 mm s nápisom +

SIGILLVM. PAGI. OSTROWI. ENSIS. V pečatnom poli je stojaca postava sv. Štefana kráľa s berlou v pravej ruke, sprava písmeno S, zľava RH (Stephanus Rex Hungariae). Na pečati z roku 1812, ktorá je oválna o priemere 29-39 mm je nápis: SIGLUM. COM. OSTROVIAE./18/12. V pečatnom poli je zobrazený sv. Imrich kľáčiaci na kľakadle, pred ním vpravo Panna Mária s dieťaťom na rukách, hore dvaja anjelici, dole písmená S E (Sancus Emericus). Aktuálna pečať obce obsahuje erb a spisovný názov obce.

1.2.1. Obyvateľstvo

Demografická charakteristika:

Obec Ostrov má k 31.12.2008 celkom 1189 obyvateľov.

Obec zaznamenáva v posledných troch rokoch mierny rast osídlenia vplyvom prírastku a individuálnej výstavby RD. V súčasnosti sa zastavil odchod mladých rodín do miest. Obec plánuje výstavbu troch nájomných bytových domov pre mladé rodiny s deťmi. Možnosti sebarealizovania v podnikaní sú v obci menej nákladné, nezanedbateľná je i čistota ovzdušia.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva:

Školský vek:	250
Zákl. vzdelanie:	302
Učňovské bez maturity:	298
Stredné odborné bez maturity:	15
Úplné stredné učňovské:	70
Vysokoškolské bakalárske.	6
Úplné stredné odborné:	156
Vysokoškolské – Mgr., Ing., Dr. :	41
Úplné stredné všeobecné:	48
Vysokoškolské doktorandské:	3

Národnostná skladba obyvateľstva:

Slovenská národnosť:	1 184
Česká národnosť:	5

Obyvateľstvo iných národností sa v obci nevyskytuje.

Náboženské vyznanie z celkového počtu obyvateľov:

Rímskokatolícka cirkev:	1 079
Evanjelická cirkev AV:	31
Svedkovia Jehovovi:	6
Neudané:	73

Veková štruktúra obyvateľstva:

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva je degresívny – sústavne rastie počet obyvateľov poproduktívneho veku a klesá počet obyvateľov predproduktívneho veku.

Názov ukazovateľa	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008
	Počet / %	Počet / %	Počet / %
Počet obyvateľov predproduktívny vek			
(0-14) spolu	168 / 14,57	164 / 14,11	158 / 13,48
Počet obyvateľov produktívny vek			
(15-54 ženy) a (15-62 muži)	674 / 58,46	675 / 58,10	680 / 58,03
Počet obyvateľov poproduktívny vek			
(55+ ženy, 62+ muži) spolu	311 / 26,97	323 / 27,79	334 / 28,49

Prirodzené starnutie obyvateľstva nie je najvýznamnejším vplyvom tohto vývoja – tým je hlavne nízka natalita, ktorá je nižšia ako prirodzená mortalita. Prirodzený prírastok je trvale záporný.

Vývoj obyvateľstva:

Ukazovateľ	Rok 2006		Rok 2007		Rok 2008	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Natalita	6	0,51	9	0,76	10	0,84
Mortalita	11	0,94	12	1,02	14	1,18
Prirodzený prírastok	-5	-0,43	-3	-0,25	-4	-0,34
Priťahovaní	19	1,62	24	2,03	25	2,10
Vysťahovaní	17	1,45	14	1,19	12	1,01
Saldo migrácie	2	0,17	10	0,85	13	1,09
Celkový prírastok	-3	-0,26	7	0,59	9	0,76
Celkový stav obyvateľstva	1173	100,0	1180	100,0	1189	100,0
Z toho muži	587	50,08	592	50,17	598	50,29
Z toho ženy	586	49,92	588	49,83	591	49,71

1.2.2. Školstvo

Obec je zriaďovateľom Materskej školy a Základnej školy, ktoré sú zariadeniami obce bez právnej subjektivity. ZŠ – I. stupeň pre 29 detí je zriadená formou dvojtriedok – 1. a 3. roč., 2. a 4. roč. Na druhý stupeň deti dochádzajú do Piešťan a čiastočne aj do Vrbového, čo zvyšuje nároky na organizáciu a prevádzku verejnej dopravy. Výchovno-vzdelávací proces hlavne rozvoj krúžkov a záujmovo-umeleckých činností žiakov je tým značne roztrieštený. Priblíženie života ľudí v obci v minulosti a v súčasnosti a výchovu mladých ľudí k hrdosti na svoj pôvod a rodisko narušuje dochádzka mládeže do školských zariadení v susedných obciach. Základná škola má jedáleň, obedy denne dovážajú z Materskej školy, kde je zriadená kuchyňa. V rámci projektu INFOVEK škola získala 7 ks počítačov. Žiaci, ale aj ostatní občania majú prístup k informáciám prostredníctvom najmodernejších informačných technológií v internetovej miestnosti.

MŠ – je využívaná len pre deti z obce, teda neslúži ako spádové predškolské zariadenie. MŠ navštevuje cca 22 detí. Má vlastnú kuchyňu aj jedáleň.

Škola	Počet tried	Počet žiakov	Počet učiteľov
ZŠ	2	29	2+2
MŠ	1	20	2

Tabuľka: Štruktúra školskej a predškolskej infraštruktúry

Obec nepredpokladá nárast požiadaviek na zvyšovanie kapacity školských a predškolských zariadení v dôsledku zlej štruktúry demografického vývoja obyvateľstva - nízkej natality. Materské a základné školstvo v obci je financované zo štátnych a obecných finančných prostriedkov.

1.2.3. Služby

Štruktúra služieb dostupných v obci neuspokojuje potreby jej obyvateľov. K dispozícii nie je predajňa mäsa, zeleniny, odevov, obuvi, spotrebného tovaru. V oblasti služieb chýba napríklad čistiareň odevov, holičstvo - kaderníctvo, sklenárstvo, servis elektrospotrebičov a pod.

Druh služby	Počet subjektov
Predajne zmiešaného tovaru	3
Nákupné stredisko COOP Jednota	1
Pohostinské strediská	3
Knižnica	1
Kostol rímskokatolíckej cirkvi (Ostrov – filiálka)	1
Cintorín	2
Dom smútku	2
Ihrisko pre futbal, telocvičňa – tvoria komplex	1
Kultúrny dom	1
Pošta	1
Autobusové linky miestneho významu	6
Požiarňa zbrojnica	1

Hospodárska situácia v obci je nepriaznivá a jej stav je odrazom malého počtu podnikateľských subjektov a výrobných prevádzok. Táto situácia priamo ovplyvňuje sociálnu situáciu a postavenie obyvateľov nielen v obci ale aj v celom regióne.

Názov podnikateľského subjektu	Premet podnikania	Počet zamestnancov
Nakladateľstvo ARGUS	Návrhy, výroba pohľadníc a suvenírov	85
PD Pokrok Ostrov	Výroba osív	90
PROWIN	Výroba a montáž plastových okien a dverí	21
Maybe - sk	Tabakové výrobky, baliareň	18
AGRO Bolješik	Rastlinná výroba	3
PNEUSERVIS	služby	4
ANKARA	Čalúnnictvo	1
krajčírstvo - živnosť	služby	2
stavebné firmy - živnosť	služby	3

Z celkového počtu fyzických osôb je 92 živnostníkov a 3 samostatne hospodáriaci roľníci, ktorí spolu obhospodarujú pôdu o rozlohe 50 ha. Drobní živnostníci zamestnávajú malý počet obyvateľov a zďaleka to nepostačuje na absorbovanie miestnej ponuky pracovných síl. Nakoľko poľnohospodárska prvovýroba nie je výhľadovo dominantným odvetvím na vidieku, hľadajú sa iné zdroje zamestnanosti. Okrem finalizácie poľnohospodárskej prvovýroby a služieb poľnohospodárstvu je významnou príležitosťou pre vidiek rozvoj remeselnej výroby vrátane obnovy tradičných remesiel. Iným smerom rozvoja

sú služby obyvateľstvu formou živností, malých, prípadne rodinných podnikov a tiež vidiecka turistika a agroturistika.

Odvetvie	Počet subjektov
Stavebníctvo	12
Poľnohospodárstvo	5
Maloobchod	3
Pohostinstvo/reštaurácia/bar	4
Priemyselná výroba	2
Drevovýroba/stolárstvo	2
Záhradníctvo	1
Autodoprava	3
Oprava a údržba motorových vozidiel	3
Služby obyvateľstvu	12
Iné	46

Tabuľka : Odvetvová štruktúra ekonomických subjektov

1.2.4. Nezamestnanosť

V obci je ekonomicky aktívnych 530 osôb, z ktorých väčší počet dochádza za prácou mimo obce, najmä do Piešťan alebo Vrbového. Miestna zamestnanosť podľa stavu k 31.12.2008 je pomerne vysoká, dosahuje cca 245 pracovných miest, t. j. 46,2 % Samotný obecný úrad zamestnáva trvale 19 zamestnancov.

Názov ukazovateľa	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008
Počet evidovaných nezamestnaných	30	26	31
Nezamestnanosť hrubá (%)	4,45	3,85	4,56

1.2.5. Sociálne znevýhodnené skupiny

Cieľovým zameraním sociálnej práce je nielen jednotlivец, ale najmä skupina, komunita a sociálne prejavy, ktoré sa ich týkajú. Ide o subjekt, ktorý je definovaný spoločným znakom odvodeným od sociálneho znevýhodnenia, t.j. od znaku, ktorý ho posúva do polohy závislosti na iných osobách alebo na štátnych opatreniach.

Sociálne znevýhodnené skupiny v našej obci môžeme rozdeliť na:

- a) seniori
- b) nezamestnaní
- c) deti a mládež.

Obec sa v rámci svojich možností snaží kompenzovať určité sociálne znevýhodnenie:

SENIORI

Obec sa snaží organizovať pre seniorov kultúrno-spoločenské aktivity v obci.

NEZAMESTNANÍ

V spolupráci s ÚPSVaR v Piešťanoch obec v minulosti organizovala aktivačnú činnosť a od roku 2009 menšie obecné služby. V rámci tejto činnosti podporovala udržiavanie pracovných návykov u osôb, ktoré majú problém uplatniť sa na trhu práce.

DETI A MLÁDEŽ

Obec v rámci svojich finančných možností prevádzkuje materskú školu, základnú školu a školský klub detí. Pre športové vyžitie detí najmä v čase osobného voľna slúži areál TJ Slovan Ostrov, kde je k dispozícii jedno riadne a jedno tréningové ihrisko.

1.3. Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb

Využívanou formou sociálnych služieb je poskytovanie opatrovateľskej starostlivosti priamo v domácnostiach formou opatrovateliek. Opatrovateľská služba sa vo všeobecnosti javí ako finančne najefektívnejšia forma sociálnej starostlivosti, ktorá vhodne nahrádza chýbajúce kapacity v sociálnych zariadeniach.

Opatrovateľská služba v obci je vykonávaná cez Spoločný úrad samosprávy Piešťany formou dvoch opatrovateliek. Snahou obecného úradu je vytvoriť prostredníctvom opatrovateľskej služby čo najkvalitnejšie podmienky pre skupinu občanov, ktorí sú na túto pomoc odkázaní.

Obec sa podieľa na zlepšení sociálneho postavenia najmä starších občanov, ktorým prispieva na stravovanie (2 občania). Obec čerpá prostriedky z Európskeho sociálneho fondu pre nezamestnaných v hmotnej núdzi. Využíva inštitút aktivačných prác k zveľadňovaniu obecného majetku a životného prostredia občanov – v roku 2008 sa zapájalo do aktivačných prác 5 občanov v hmotnej núdzi.

Cieľom je orientovať sociálnu politiku obce na dôchodcov a mladé rodiny, podporovať tvorbu prostredia, ktoré bude zlepšovať sociálnu situáciu občanov.

1.4. Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb

Hoci obec Ostrov v budúcnosti počíta s nárastom počtu obyvateľov najmä v kategórii predproduktívneho a produktívneho veku, je potrebné počítať aj s celoslovenskou tendenciou starnutia populácie a čoraz väčšími požiadavkami na sociálne služby najmä pre občanov v poproduktívnom veku.

Podľa údajov ŠÚ SR máme k dispozícii tieto údaje:

Počet obyvateľov	predprod. vek / %	produktívny vek / %	poproduk. vek / %
2004/ 1.154	188/16,29%	669/57,98%	297/25,73%
2005/ 1.176	182/15,47%	695/59,10%	299/25,43%
2006/ 1.176	161/13,69%	707/60,12%	305/26,19%
2007/ 1.180	162/13,73%	715/60,59%	303/25,68%

Zdroj: www.statistics.sk

Základné sociálne služby podľa potrieb obyvateľov obce sú zabezpečené. Podľa prieskumu potrieb a požiadaviek s ohľadom na budúce potreby by bolo vhodné sa orientovať na:

- vybudovanie sociálneho zariadenia podľa konkrétnych požiadaviek:
 - a) poskytovanie sociálnej služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia
 - b) nepriaznivého zdravotného stavu
 - c) dovŕšenia dôchodkového veku,
(stanica opatrovateľskej služby, domov sociálnych služieb, klub dôchodcov...)
- vybudovanie cyklotrasy – zabezpečenie aktívneho športového vyžitia starších občanov najmä s ohľadom na ich bezpečný presun medzi susednými obcami

- rekonštrukcia centra obce so zameraním na vybudovanie relaxačnej a oddychovej zóny – parková zeleň, lavičky....

1.5. SWOT analýza v sociálnej oblasti

Silné stránky:

- právo na poskytnutie sociálnych služieb je zaručené rovnako všetkým občanom
- garancia zostatku z príjmu pri poskytovaní sociálnych služieb
- existencia a rozvoj univerzitného špecializovaného vzdelávania pre oblasť sociálnych služieb (detaš. pracovisko Piešťany, študijný odbor sociálna práca)

Slabé stránky:

- nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby
- nedostatočná kapacita zariadení sociálnych služieb v blízkom okolí
- nedostatočný počet zariadení, v ktorých je zabezpečená bezbariérovosť
- nepostačujúci počet kvalifikovaných zamestnancov, ktorí zabezpečujú poskytovanie sociálnych služieb
- nedostatočná podpora tvorby pracovných miest pre uchádzačov o zamestnanie v oblasti sociálnych služieb
- migrácia kvalifikovanej pracovnej sily za prácou do zahraničia
- nepriaznivý demografický vývoj
- nedostatok finančných prostriedkov na rozširovanie rozsahu a druhu sociálnych služieb

Príležitosti:

- zvyšovanie zodpovednosti obce za riešenie lokálnych problémov
- cielenie opatrení podľa miestnych potrieb
- rozvoj svojpomocného riešenia miestnych problémov
- rozširovanie spolupráce samosprávy a neverejných poskytovateľov
- práca s verejnosťou za účelom zvyšovania zodpovednosti a aktívnej účasti pri riešení životných situácií
- podpora a rozvoj dobrovoľníctva

Ohrozenia:

- z dôvodu zvyšovania nákladovosti služieb riziko zvyšovania úhrad a riziko znižovania kvality
- absencia nízkoprahových a terénnych služieb
- klesanie kvality poskytovaných služieb z dôvodu nedostatočného materiálo-technického a personálneho zabezpečenia
- nefunkčnosť systému sociálnych služieb z dôvodu nedostatočného realizovania kompetencií
- nárast počtu sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby
- nedostatok finančných prostriedkov na samosprávnej úrovni na výkon kompetencií obce, v tom aj na zabezpečenie sociálnych služieb.

2. Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb

2.1. Rozvoj ambulantných a pobytových sociálnych služieb

Národné priority rozvoja sociálnych služieb sa orientujú na tieto základné oblasti:

- a) podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb
- b) rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom
- c) zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovanie zariadení sociálnych služieb
- d) vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Obec Ostrov sa snaží naplňovať tieto priority nasledovne:

- zabezpečuje najmä opatrovateľskú službu u občanov, ktorí sú na tento druh sociálnej služby odkázaní so zreteľom na ich zotrvanie v domácom prostredí
- v prípade potreby zabezpečenia poskytovania sociálnej služby v pobytovom zariadení aktívne spolupracuje s DDS Klas Vrbové, DD Gbely – Dom pokojnej staroby, DD Moravany nad Váhom, ako aj OAZIS Komárno prostredníctvom TTSK
- obec má záujem o získanie nehnuteľnosti situovanej v centre obce a jej rekonštrukciu a vybudovanie bezbariérového zariadenia sociálnych služieb v druhovom začlenení podľa konkrétnych požiadaviek obyvateľov obce (ZOS, denný stacionár, zariadenie pre seniorov a pod.)
- obec vytvorí najmä organizačné a technické podmienky na ďalšie vzdelávanie zamestnancov pôsobiacich v sociálnej oblasti (rôzne druhy vzdelávacích aktivít, štúdium popri zamestnaní a pod.)

2.2. Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Komunitný plán obce Ostrov úzko participuje na PHSR obce Ostrov 2009– 2013. Čiastkovým cieľom je vytvoriť podmienky pre skvalitnenie spoločenského života v obci. Do tejto kategórie možno zahrnúť aj zámer vybudovania bezbariérového zariadenia sociálnych služieb dostupného podľa požiadaviek obyvateľov obce.

Nakoľko finančné možnosti obce v súčasnom programovom rozpočte neuvažujú s realizáciou tohto zámeru do roku 2010, je potrebné túto požiadavku zahrnúť do programového rozpočtu na roky 2009 – 2013 (podľa komunitného plánu na roky 2009 – 2013). Určite nie je v možnostiach obce realizovať tento zámer len z vlastných zdrojov. Zámerom je vypracovať projekt s využitím viaczdrojového financovania (Európsky sociálny fond, Fond sociálneho rozvoja, podpora projektu cez MPSVR SR). Základným krokom je majetkovoprávne usporiadanie vlastníckych vzťahov a vypracovanie požadovanej projektovej dokumentácie.

2.3. Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Významnú úlohu v procese komunitného plánovania zohrávajú najmä miestni politici. Od nich sa očakáva, že vyjadria podporu požiadavkám občanov vo sfére poskytovania sociálnych služieb, a teda aj komunitného plánovania. Tento plán budú priebežne monitorovať, zodpovedne posudzovať a vytvárať aj jeho finančné zabezpečenie.

Účasť na komunitnom plánovaní:

- písomné návrhy občanov – preberá na obecnom úrade poverený pracovník za sociálnu oblasť
- ústne návrhy občanov – na obecnom úrade sa vyhotoví úradný záznam o predložennom návrhu, ktorý predkladateľ potvrdí svojim podpisom
- účasť obyvateľov obce na verejnom zhromaždení.

Komunitný plán možno meniť:

- ak sa zmenia priority
- získanie finančných prostriedkov na konkrétne potreby
- nové návrhy na poskytovanie sociálnych služieb.

Časový horizont vyhodnocovania komunitného plánu:

Obecné zastupiteľstvo obce Ostrov minimálne 1x ročne prerokuje Správu o sociálnej situácii v obce a podľa zistených skutočností bude aplikovať zistené požiadavky a návrhy do komunitného plánu obce.

Záver

Sociálna služba je činnosť poskytovaná ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, podpora pri sociálnom začleňovaní a ochrane pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti. Práve komunitné plánovanie by malo dať odpoveď na otázky: „Koľko a aké služby je potrebné v danej komunite vytvoriť, ako majú byť lokalizované, aké ľudské a finančné zdroje máme k dispozícii?“. Určite je prínosom prístup štátu, že vytvára legislatívny rámec na presun kompetencií v danej oblasti. No zároveň je potrebné upozorniť na nedostatočné finančné krytie daného zámeru zo strany štátu. Obec preto musí využívať aj iné zdroje financovania.

Je na samospráve, ako zabezpečí svoje poslanie vytvoriť pre občanov miesto pre dôstojný a plnohodnotný život.

Ostrov, september 2009

POUŽITÁ LITERATÚRA

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb – MPSVR SR (2009)
- Komunitné plánovanie sociálnych služieb – PhDr. Woleková, SOCIA (2004)
- PHSR obce Ostrov 2009 - 2013
- Stručný náčrt histórie Ostrova spracovaný Mariánom Klčom z Balneologického múzea v Piešťanoch
- Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších právnych predpisov
- www.statistics.sk